

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/41/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125202772
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125202772.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX, XXX XX C. D. E. právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Martina Barnová, so sídlom Zámocká 529,/34, 091 01 Stropkov, IČO: 54 061 857 proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s. ; skráteneý názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 právne zastúpený: Advokátska kancelária Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava-Ružinov, IČO: 53 255 739 o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok., takto

rozhodol:

I. Určuje, že

Ř zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti o vydanie Nákupnej karty NAY Extra Premium, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 28.10.2013 v časti V. Vyhlásenia Klienta a ďalšie informácie o Nákupnej karte NAY Extra Premium, bod 7., v znení:

„Súhlasím so spracúvaním mojich osobných údajov v rozsahu uvedenom v tejto Žiadosti Bankou a/alebo CFH a ďalšími subjektmi uvedenými v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s., v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. (ďalej len „OP“) a Bankou a/alebo CFH poverenými osobami uvedenými na internetovej stránke Banky a/alebo CFH, za účelom overovania mojej úverovej spôsobilosti, kontroly rizika budúcich obchodov, plnenia Zmluvy a ďalších účelov uvedených v OP. Súhlas udeľujem v súlade so zákonom č. 122/2013 Z.z. na dobu 10 rokov od podpisu Žiadosti. V prípade vzniku záväzkového vzťahu súhlas udeľujem na dobu trvania záväzkového vzťahu a na dobu 10 rokov od zániku tohto záväzkového vzťahu, pričom svoj súhlas som oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným vyhlásením doručeným Banke a Správcovi.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Ř zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti o vydanie Nákupnej karty NAY Extra Premium, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 28.10.2013, v časti V. Vyhlásenia Klienta a ďalšie informácie o Nákupnej karte NAY Extra Premium, bod 10., v znení:

„Vyhlasujem, že pred podpisom tejto Žiadosti som sa oboznámil s (a) OP, ktoré sú súčasťou tejto Žiadosti, súhlasím s nimi a zaväzujem sa ich dodržiavať, (b) Cenníkom, ktorý je prílohou tejto žiadosti, Štandardnou úrokovou sadzbou a Sankčnou úrokovou sadzbou a spôsobom ich určenia, (c) zmluvnými podmienkami prostredníctvom Formulára pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý mi bol písomne doručený a prevzal som ho.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Ř zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., k Žiadosti o vydanie Nákupnej karty NAY Extra Premium, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 28.10.2013, v čl. V. Zúčtovanie, úhrada a platba, v bode 26. v časti, v znení:

„V prípade uvedenia nesprávneho čísla účtu alebo variabilného symbolu na platobnom príkaze bude Banka považovať úhradu za nezrealizovanú.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Ř zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou

Consumer Finance Holding, a.s., k Žiadosti o vydanie Nákupnej karty NAY Extra Premium, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 28.10.2013, v čl. V. Zúčtovanie, úhrada a platba, v bode 26. v časti, v znení: „Klient určuje a súhlasí s tým, že Banka priradí platby k záväzkom Klienta v poradí predpísané úroky, Poplatky, istina a následne úroky, Poplatky, istina nad rámec Povinnnej splátky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Ř zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., k Žiadosti o vydanie Nákupnej karty NAY Extra Premium, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 28.10.2013, v čl. V. Zúčtovanie, úhrada a platba, v bode 31. v časti, v znení: „Ak Deň splatnosti prípadne na deň pracovného pokoja, je Klient povinný Povinnú splátku uhradiť v posledný pracovný deň pred Dňom splatnosti.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Ř zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., k Žiadosti o vydanie Nákupnej karty NAY Extra Premium, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 28.10.2013, v čl. V. Zúčtovanie, úhrada a platba, bode 34. v časti, v znení: „V prípade, že Klient do Dňa splatnosti neuhradí Povinnú splátku, Banka má právo: (b) účtovať administratívny poplatok za správu rizikovej pohľadávky v súlade s platným Cenníkom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Ř zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., k Žiadosti o vydanie Nákupnej karty NAY Extra Premium, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 28.10.2013, v čl. XI. Mimosúdne riešenie sporov a rozhodcovská doložka, bod 69. v znení:

„Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy a v súvislosti s ňou budú riešené dohodou strán. Na vyriešenie akéhokoľvek sporu, nároku alebo rozporu vzniknutého zo Zmluvy alebo v súvislosti s ňou (vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej existencie, platnosti alebo ukončenia, ďalej len spory) Klientovi Banka týmto ponúka návrh na riešenie týchto sporov prostredníctvom Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie. V prípade, že tento návrh nie je zo strany Klienta preukázateľne odmietnutý do 30 dní od uzatvorenia Zmluvy, Banka považuje rozhodcovskú zmluvu, formou rozhodcovskej doložky, za uzavretú a spory bude riešiť Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie podľa jeho rozhodcovských pravidiel, ktoré sa na základe tohto odkazu stávajú súčasťou Zmluvy. Sídлом rozhodcovského konania bude Bratislava. Jazykom rozhodcovského konania bude slovenský jazyk. Rokovací poriadok je zverejnený na www.sbaonline.sk.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou došlou súdu dňa 10.04.2025 sa žalobca domáhal určenia neprijateľnosti 7 zmluvných podmienok uvedených v „Žiadosti o vydanie Nákupnej karty NAY Extra Premium“ zo dňa 28.10.2013 a súvisiacich Všeobecných obchodných podmienkach.

1.1. Jednotlivé zmluvné podmienky a odôvodnenie žalobcu budú uvedené v ďalšom texte.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a jeho vyjadrenie bude uvedené v ďalšom texte.

3. Podľa Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy

§ 53 ods.1 - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

§ 53 ods.5 - Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa Civilného sporového poriadku

§ 298 ods.1 - Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

§ 298 ods.2 - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

4. Zmluvná podmienka - „Súhlasím so spracúvaním mojich osobných údajov v rozsahu uvedenom v tejto Žiadosti Bankou a/alebo CFH a ďalšími subjektmi uvedenými v Obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s., v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. (ďalej len „OP“) a Bankou a/alebo CFH poverenými osobami uvedenými na internetovej stránke Banky a/alebo CFH, za účelom overovania mojej úverovej spôsobilosti, kontroly rizika budúcich obchodov, plnenia Zmluvy a ďalších účelov uvedených v OP. Súhlas udeľujem v súlade so zákonom č. 122/2013 Z.z. na dobu 10 rokov od podpisu Žiadosti. V prípade vzniku záväzkového vzťahu súhlas udeľujem na dobu trvania záväzkového vzťahu a na dobu 10 rokov od zániku tohto záväzkového vzťahu, pričom svoj súhlas som oprávnený odvolať najskôr po jednom roku od zániku predmetného záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným vyhlásením doručeným Banke a Správcovi.“

4.1. Tvrdenie žalobcu - Mám za to, že predformulovaný súhlas spotrebiteľa s poskytovaním a sprístupňovaním jeho osobných údajov tretej osobe, so spracovaním jeho osobných údajov po dobu 10 rokov (aj po zániku zmluvného vzťahu), bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvy, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne zákonom o ochrane osobných údajov požaduje.

K neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienky priamo vo vzťahu k žalovanej poukazujem na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 18Csp/85/2023, z 29.1.2024 a vo vzťahu k inému dodávateľovi, poukazujem na rozsudky Okresného súdu Prešov, sp. zn. 5 24Csp/26/2017, zo 4.4.2018, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 18Co/90/2018, z 19.11.2018; sp. zn. 20Csp/91/2020, zo 7.9.2020, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 19CoCsp/54/2020, z 10.6.2021; sp. zn. 7Csp/35/2021, z 13.10.2021; sp. zn. 14Csp/88/2020, z 13.10.2021; sp. zn. 19Csp/69/2020, z 9.2.2021.

4.2. Tvrdenie žalovaného - Podľa ustanovenia § 91 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „ZoB“) platí, že: „Predmetom bankového tajomstva sú všetky informácie a doklady o záležitostiach týkajúcich sa klienta banky alebo klienta pobočky zahraničnej banky, ktoré nie sú verejne prístupné, a to najmä informácie o obchodoch, stavoch na účtoch a stavov vkladov...“ Je zrejmé, že aj uvedený zákon priamo predpokladá, že údaje od klientov žalovaný získava a spracúva pre účely správy ich pôžičiek, prípadne vkladov. V tomto smere teda nielen zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov, ale priamo aj ZoB určuje povinnosť takéto informácie o klientoch utajovať a chrániť pred vyzradením, zneužitím, poškodením, zničením, stratou alebo odcudzením, zároveň ustanovuje, že tretím osobám môže žalovaná tieto informácie poskytnúť len s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutého klienta alebo na jeho písomný pokyn a účely.

V tejto súvislosti žalovaný zdôrazňuje, že dĺžka súhlasu na spracovanie osobných údajov na 10 rokov je nepochybne dôvodná. Aktuálna súdna prax totiž nie len že neurčuje žiadnu premlčaciu dobu na prípadné požadovanie určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ale aj v prípade žaloby na určenie bezúročnosti o bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a následného vydania bezdôvodného obohatenia súdna prax (viď. prax tunajšieho súdu) uplatňuje 10 ročnú premlčaciu dobu na plnenie. V prípade ak by teda nebolo možné osobné údaje klienta uchovávať 10 rokov od zániku zmluvy, a tým uchovávať ani zmluvnú dokumentáciu, žalovaný by v prípade sporu, akým je napokon aj prebiehajúci spor, nemal žiadnu možnosť obrany. Spracovanie osobných údajov po dobu 10 rokov od zániku zmluvy je preto potrebné považovať za dôvodné.

4.3. Rozhodnutie súdu – rovnaká zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú napr. rozsudkom OS Prešov sp. zn. 8Csp/109/2023 zo dňa 20.02.2024, rozsudkom OS Prešov sp. zn.

15Csp/16/2022 zo dňa 10.10.2023 a inými. Je teda zrejmé, že žalovaný si znenie predmetnej zmluvnej podmienky pred súdom neobhájil a niet dôvodu v tomto konaní sa od uvedených rozsudkov odkloniť. Za neprijateľné považuje súd najmä ustanovenie - svojej ovládajúcej osobe Všeobecnej úverovej banke, a.s. (VÚB, a.s.) a jej dcérskym spoločnostiam, spoločnosti Intesa Sanpaolo, Taliansko – a to z dôvodu cezhraničného prenosu osobných údajov a nešpecifikáciu dcérskych spoločností, teda subjektov, u ktorých sa osobné údaje spotrebiteľa majú ocitnúť. Z uvedeného dôvodu je predmetné ustanovenie hrubo nevyvážené v neprospech spotrebiteľa.

5. Zmluvná podmienka - „Vyhlasujem, že pred podpisom tejto Žiadosti som sa oboznámil s (a) OP, ktoré sú súčasťou tejto Žiadosti, súhlasím s nimi a zaväzujem sa ich dodržiavať, (b) Cenníkom, ktorý je prílohou tejto žiadosti, Štandardnou úrokovou sadzbou a Sankčnou úrokovou sadzbou a spôsobom ich určenia, (c) zmluvnými podmienkami prostredníctvom Formulára pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý mi bol písomne doručený a prevzal som ho.“

5.1. Tvrdenie žalobcu - Uvedená zmluvná podmienka je neprijateľná z dôvodu, že v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa. Uvedenou zmluvnou podmienkou sa na spotrebiteľa v rozpore s § 53 ods. 4 písm. l) OZ neprijateľne prenáša dôkazné bremeno, ktoré má podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, niesť účastník konania, a to v otázke oboznámenia sa s úverovými podmienkami. Z uvedených dôvodov je takéto dojednanie neprijateľné, pretože si tým zhoršujem svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ. Navyše, nejde o jej individuálne dojednanie a ide o stav podľa § 53 ods. 2 OZ.

5.2. Tvrdenie žalovaného – Žalovanému z podanej žaloby nie je zrejmé, ako by mohlo predmetné ustanovenie na žalobcu akokoľvek prenášať dôkazné bremeno. Predmetným zmluvným ustanovením sa neukladá žalobcovi ako spotrebiteľovi žiadna povinnosť niesť dôkazné bremeno, čo nepochybne potvrdzuje napríklad aj Mestský súd Bratislava IV. v nižšie citovanom rozhodnutí vydanom v konaní sp. zn. B3-62Csp/10/2022 zo dňa 08.02.2024. Žalovanému nie je zrejmé, akým iným spôsobom by si mal/mohol veriteľ pri uzatváraní zmluvy overiť či dlžník - spotrebiteľ všetkému buď v zmluve alebo v obchodných podmienkach či cenníku porozumel. V prípade, ak by predmetné zmluvné ustanovenie v zmluve absentovalo, veriteľ by predsa stratil akýkoľvek dôkaz o tom, že spotrebiteľ bol naozaj s obchodnými podmienkami a cenníkom oboznámený, že s nimi súhlasí, že ich prevzal alebo mu boli zaslané. Ak by súd ustanovil, že takéto zmluvné ustanovenie považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, veriteľa by tak dostal do situácie, kedy by nevedel oboznámenie a odovzdanie akýchkoľvek dokumentov spotrebiteľovi riadne preukázať, čím by mu do budúcnosti odňal možnosť uniesť dôkazné bremeno.

Takéto zmluvné ustanovenie je štandardnou súčasťou všetkých spotrebiteľských zmlúv a je plne akceptované všeobecnými súdmi Slovenskej republiky (vrátane krajských súdov a rovnako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky). Toto ustanovenie na spotrebiteľa neprenáša dôkazné bremeno. Preukázanie oboznámenia ostáva na dodávateľovi a dôkazom je práve podpis spotrebiteľa, ktorého jedinou predzmluvnou povinnosťou bolo podrobne sa oboznámiť s jednotlivými ustanoveniami zmluvy. Priemerný a zodpovedný spotrebiteľ, ktorému prináleží súdna ochrana by určite nekonal absolútne ľahostajne a zmluvu nepodpísal bez podrobného oboznámenia sa so všetkými jej súčasťami, ktoré sú v zmluve jasne a zrozumiteľne označené.

5.3. Rozhodnutie súdu – rovnaká zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom OS Prešov sp. zn. 8Csp/109/2023 zo dňa 20.02.2024. Je teda zrejmé, že žalovaný si znenie predmetnej zmluvnej podmienky pred súdom neobhájil a niet dôvodu v tomto konaní sa od uvedeného rozsudku odkloniť.

Súd však nesúhlasí, že uvedenou zmluvnou podmienkou má dochádzať k presunu dôkazného bremena. Dôkazné bremeno nie je v SR predmetom zmluvného vzťahu ale je stanovené zákonom, predovšetkým C.s.p. Podľa § 192 C.s.p. - Skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka pripúšťajúca dôkaz opaku, má súd za preukázanú, ak v konaní nevyšiel najavo opak. Uvedené znamená, že prenos dôkazného bremena sa môže udiť iba domnienkou stanovenou zákonom, napr. § 558 OZ - Ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Uvedené ustanovenie je príkladom prenosu dôkazného bremena inak ťažiacieho veriteľa na dlžníka. Sporné ustanovenie zmluvy tak následok prenosu dôkazného bremena spôsobiť nemôže.

Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky však spočíva v jej nepravdivosti, keď žalovaný nepreukázal iný ako bežný spôsob kontraktácie a to podpis zmluvy spotrebiteľom v bezprostrednej časovej súvislosti s jej predložením. Žalovaný bol povinný preukazovať, že kontrakčný proces bol vedený tak, že žalobca

ako spotrebiteľ mal reálne daný čas si zmluvu a VOP pred jej podpisom preštudovať, prípadne že mu na naštudovanie bola daná aspoň deň vopred. Pri neexistencii takého dôkazu zo strany žalovaného tak možno uzavrieť, že samotný podpis žalobu neznamena oboznámenie (resp. z hľadiska času poskytnutie ho v rozsahu dostačujúcom na prečítanie) s podpísaným dokumentom.

Z uvedeného dôvodu je predmetné ustanovenie hrubo nevyvážené v neprospech spotrebiteľa.

Nepreukázanie časovo skutočnej reálnej možnosti oboznámenia sa so zmluvou a VOP tak možno podradiť pod § 53 ods.4 písm.a) OZ - Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

6. Zmluvná podmienka - „Klient je povinný ako variabilný symbol uvádzať evidenčné číslo uvedené v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve. Neuvedenie správneho variabilného symbolu na príkaze k platbe sa považuje za neuhradenie Splátky so všetkými následkami s tým spojenými.“

6.1. Vyjadrenie žalobcu – k neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienky priamo vo vzťahu k žalovanému poukazujem na rozsudok OS PO sp. zn. 18Csp/85/2023 z 29.01.2024. vo vzťahu

6.2. Vyjadrenie žalovaného - Uvedené napadnuté zmluvné ustanovenie nie je zmluvnou podmienkou, ktorá by akokoľvek zasahovala do práv a povinností zmluvných strán oproti stavu jej neexistencie. Toto ustanovenie je iba praktickým upozornením na nevyhnutnú objektívnu skutočnosť, ktorá nastane ak klient uvedie nesprávne platobné údaje.

Pri tomto zmluvnom ustanovení je potrebné si uvedomiť, že banka spracováva tisíce platieb každú hodinu, a to automaticky prostredníctvom informačného systému. Pre správne priradenie platby sú číslo účtu a variabilný symbol nevyhnutnými údajmi.

V prípade absencie alebo chyby v niektorom z týchto údajov, systém platbu nedokáže priradiť, resp. priradí platbu nesprávne. Hoci by sa takáto platba objektívne mohla dostať na niektorý z účtov vedených žalovaným, alebo aj na správny účet, no jej urenie je nesprávne, nemôže byť považovaná za riadne zrealizovanú.

Žalovaný v konkrétnom zmluvnom ustanovení nevidí žiadnu nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Práve naopak, konkrétne zmluvné dojednanie vyvažuje postavenie zmluvných strán. V opačnom prípade by bola miska váh prevážaná výrazne na stranu spotrebiteľa, nakoľko aj v prípade ak dlžník uhradí splátku, ktorú veriteľ nemá z objektívnych dôvodov možnosť identifikovať (z dôvodu neuvedenia správneho variabilného symbolu ako najnákladnejšieho identifikátora platby) musel predpokladať jej úhradu.

V prípade, že platca neuvedie správny variabilný symbol je napokon považovaný za neuhradený aj súdny poplatok, prípadne akokoľvek platby realizované v prospech Slovenskej republiky, Sociálnej poisťovne alebo akokoľvek inej inštitúcie. Žalovaný nevidí preto najmenší dôvod, prečo by obdobné zmluvné ustanovenie, akurát upravené v zmluvnom vzťahu, v ktorom na jednej strane vystupuje spotrebiteľ, malo byť posúdené ako neprijateľné. Citované zmluvné dojednanie zároveň nevyplýva, že vada splátky úveru uhradená s nesprávnym variabilným symbolom môže byť zhojená predložením potvrdenia o úhrade, na základe ktorého by prijímateľ úhrady mohol platbu identifikovať.

Toto ustanovenie upravuje platobný styk medzi poskytovateľom platobných služieb a platiteľom, ktorý bol v čase uzatvorenia zmluvy regulovaný špeciálnou právnou úpravou v rámci zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoPS“), z ustanovenia § 21 ods. 2 ZoPS, z ktorého sporné zmluvné ustanovenie vyplýva: „Ak používateľ platobných služieb uviedol nesprávny jedinečný identifikátor, poskytovateľ platobných služieb nenesie zodpovednosť podľa § 22 za nevykonanie alebo chybné vykonanie platobnej operácie. Poskytovateľ platobných služieb platiteľovi vynaloží primerané úsilie, aby sa suma platobnej operácie vrátila platiteľovi. V rámcovej zmluve možno dohodnúť poplatok za takúto službu.“

6.3. Rozhodnutie súdu - rovnaká zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom OS Prešov sp. zn. 8Csp/109/2023 zo dňa 20.02.2024. Je teda zrejmé, že žalovaný si znenie predmetnej zmluvnej podmienky pred súdom neobhájil a niet dôvodu v tomto konaní sa od uvedeného rozsudku odkloniť.

Ako vyplýva so žalovaným citovaného ustanovenia zákona o platobných službách uvedenie nesprávneho variabilného symbolu bez ďalšieho neznamena neuhradenie splátky a tým sa od uvedenej normy neprípustne odchyľuje. Spotrebiteľ predsa môže platbu napr. v poznámke definovať tak, že jej zaradenie k určitému úveru je nepochybné. Banka prípadne môže kontaktovať spotrebiteľa s otázkou bližšieho upresnenia platby a neprístupovať hneď k vyhodnoteniu splátky ako nezaplatenej, napriek tomu že splátku má vo svojej dispozícii, čo samo osebe znamená, že nemožno tvrdiť jej nezaplatenie.

Podľa súdu „pokrivkava“ aj prirovnanie s platením súdnych poplatkoch, keďže ÚS SR v R – 57/2023 uviedol: „Okresný súd zastavil súdne konanie, hoci disponoval informáciou o pripísaní doplatku k súdnemu poplatku na ním označený účet v ním určenej lehote, len z dôvodu zjavného omylu sťažovateľky pri určení špecifického symbolu, ktorý navyše, ako to vyplýva z okolností uskutočnenia prvej splátky súdneho poplatku, nebol obligatórnym identifikátorom realizovanej platby. Výsledkom chyby okresného súdu pri uplatňovaní relevantných pravidiel zákona o súdnych poplatkoch je odopretie súdnej ochrany sťažovateľke.“

Súd teda má za to, že aj pri absencii alebo chybe vo variabilnom symbole treba hľadať iné riešenie, ako jednoduché konštatovanie, že splátka nebola zaplatená.

Z uvedeného dôvodu je predmetné ustanovenie hrubo nevyvážené v neprospech spotrebiteľa.

7. Zmluvná podmienka - „Klient určuje a súhlasí s tým, že Banka priradí platby k záväzkom Klienta v poradí predpísané úroky, Poplatky, istina a následne úroky, Poplatky, istina nad rámec Povinnnej splátky.“

7.1. Vyjadrenie žalobkyne - Predmetné zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanej ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať moje platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a bez ohľadu na moju vôľu. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi mnou a žalovanou pokiaľ ide o započítavanie mojich platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanej postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie mojich platieb sa tak stáva pre mňa netransparentné.

Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ).

7.2. Vyjadrenie žalovaného - Žalovaný poukazuje na to, že splátky úveru neboli tvorené len istinou, a preto práve žalovaný mal v zmysle Všeobecných obchodných podmienok právo priradiť platby žalobcu tak, aby bol jeho dlh voči žalobcovi vysporiadaný, a to tak, aby bola uhradená nielen dlžná istina.

V zmysle vyššie uvedeného má žalovaný za to, že uvedené ustanovenie nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a predmetné ustanovenie tak nemôže byť považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

7.3. Rozhodnutie súdu - Táto zmluvná podmienka navonok kopíruje § 330 Obchodného zákonníka (1) Ak má veriteľovi splniť ten istý dlžník niekoľko záväzkov a poskytnuté plnenie nestaeí na splnenie všetkých záväzkov, je splnený záväzok urenený pri plnení dlžníkom. Ak dlžník neureí, ktorý záväzok plní, je splnený záväzok najskôr splatný, a to najprv jeho príslušenstvo.

(2) Pri plnení peoažného záväzku sa zapoeíta platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neureí inak.

(3) Ak má dlžník voei veriteľovi niekoľko peoažných záväzkov a dlžník neureí, ktorý záväzok plní, platenie sa týka najskôr záväzku, ktorého splnenie nie je zabezpeeené alebo je najmenej zabezpeeené, inak záväzku najskôr splatného.,

ale cez Obchodné podmienky bez individuálneho dojednaní, diktátom dodávate3a vylueuje skutoenú možnos? vo3by spotrebite3a, eím robí zmluvnú podmienku neprijate3nou.

8. Zmluvná podmienka - „Ak Deň splatnosti pripadne na deň pracovného pokoja, je Klient povinný Povinnú splátku uhradiť v posledný pracovný deň pred Dňom splatnosti.“

8.1. Vyjadrenie žalobcu - Neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky vyplýva z jej rozporu s § 122 ods. 3 OZ.

Podľa § 122 ods. 3 OZ: „Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.“

Podľa § 54 ods. 1 OZ: „Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.“

Ak by nastala situácia, že deň splatnosti by pripadol na deň pracovného pokoja, a ja by som platbu zrealizoval najbližší nasledujúci pracovný deň po dni splatnosti, žalovaná v zmysle napadnutej zmluvnej podmienky bude túto platbu považovať za neuhradenú včas, s čím si automaticky uplatní aj sankcie s tým spojené.

8.2. Vyjadrenie žalovaného - K napadnutej zmluvnej podmienke si žalovaný dovoľuje len stručne uviesť, že uvedené zmluvné dojednanie zohľadňuje technické možnosti pri vykonávaní bezhotovostných platieb, kedy platby v čase uzavretia zmluvy neboli realizované v dňoch pracovného pokoja.

Žalovaný dáva tiež do pozornosti, že okamžité platby boli zavedené až v novembri 2017 Európskou platobnou radou (European Payment Council ako okamžité platby SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst)).

Pod3a § 53 ods. 1 OZ platný v case uzatvorenia Zmluvy: „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (iakež len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené ureito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.“ Z uvedeného vyplýva, že za neprijateľné nie je možné považovať akékoľvek zmluvné ustanovenie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, ale musí ísť o nerovnováhu, ktorá podstatným spôsobom preváža misku váh na stranu veriteľa. Skutočnosť, že v case uzavretia zmluvy existovali technické obmedzenia pri vykonávaní elektrických platobných služieb, ktoré sú mimo iného, aj priamo zakotvené v zákone, nemôže byť pre takéto konštatovanie základom.

V zmysle vyššie uvedeného má žalovaný za to, že uvedené ustanovenie nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a predmetné ustanovenie tak nemôže byť považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

8.3. Rozhodnutie súdu – žalobcom citovaný § 122 OZ sa na uvedenú zmluvnú podmienku nevzťahuje, keďže nejde o lehotu. Súd poukazuje na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 20Cdo/4788/2017 - Formulace užitá v exekučním titulu, totiž že „měsíční splátka ve výši 3.000,- Kč je splatná vždy k patnáctému dni daného měsíce“ naplňuje podstatu právního významu času způsobem prvním, tj. ve smyslu stanovení určitého okamžiku, k němuž má být – v tomto případě povinnost uhradit měsíční splátku – učiněno určité právní jednání. Zatímco povaha lhůty coby časového úseku, jenž je vymezen počátkem a koncem, v sobě imanentně obsahuje požadavek počátečního určení okamžiku (tj. konkrétního dne) – srov. § 122 odst. 1, podle kterého lhůta určená podle dni počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek – obsahuje doložka uzavřená mezi stranami pouze určení konkrétního (jediného dne), ve kterém je dluh splatný.

Súd sa rovnako stotožňuje s argumentáciou žalovaného, že zmluvná podmienka posunutia dňa splatnosti o jeden deň vopred nespôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa.

Napriek uvedenému však súd vyhlásil za neprijateľnú aj túto zmluvnú podmienku z jednotiaceho dôvodu uvedeného nižšie.

9. Zmluvná podmienka - „V prípade, že Klient do Dňa splatnosti neuhradí Povinnú splátku, Banka má právo: (b) účtovať administratívny poplatok za správu rizikovej pohľadávky v súlade s platným Cenníkom.“

9.1. Vyjadrenie žalobcu – Neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky určenej vo vzťahu k žalovanej vyplýva napr. z rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11C/36/2012, z 11.2.2013 a rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 29C/368/2012, z 10.7.2013.

9.2. Vyjadrenie žalovaného - Žalobca v žalobe neuviedol, prečo by mala byť predmetná zmluvná podmienka považovaná za neprijateľnú, len odkázal na rozhodnutia súdov.

Sankcie ako je napríklad administratívny poplatok za správu rizikovej pohľadávky sú podľa žalovaného legálnym inštitútom a esenciálnou súčasťou spotrebiteľských úverov.

Pre posúdenie toho či sa v prípade sankcie jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku je rozhodujúce to, či takéto sankcia prekračuje limit stanovený pre sankcie Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje sankcie v prípade spotrebiteľských sporoch.

9.3. Rozhodnutie súdu – z uvedenej zmluvnej podmienky nie je zrejmé akú činnosť žalovaného predstavuje správa rizikovej pohľadávky a aké náklady sú s tým spojené. Spotrebiteľ tak nemá možnosť posúdiť podstatu sporného poplatku a dôvodnosť jeho výšky, preto je zmluvná podmienka sa ho týkajúca (pričom ide o vedľajšie zmluvné dojednanie a nie hlavný predmet zmluvy) neprijateľná, umožňujúca získať od spotrebiteľa plnenie bez poskytnutia protiplnenia.

10. Zmluvná podmienka - Klient a Povinný na jednej strane a Spoločnosť na strane druhej (Strany) sa dohodli, že všetky spory vzniknuté zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení a v súvislosti s ňou budú riešené dohodou strán. Ak nedôjde k dohode podľa predchádzajúcej vety akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení alebo v súvislosti s ňou (vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej existencie, platnosti alebo ukončenia) budú rozhodované Stálym Rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej

hospodárskej komore, s.r.o. alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej arbitrážnej komore, s.r.o. alebo príslušným všeobecným súdom.

10.1. Vyjadrenie žalobcu - Ide už o notoricky známu neprijateľnosť rôznych období uvedenej zmluvnej podmienky, neprijateľnosť ktorej už bola vyhlásená vo vzťahu ku všetkým mne známym veriteľom, ktorí ju používajú.

10.2. Vyjadrenie žalovaného - Žalobca uvádza, že obchodné podmienky obsahujú rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný zastáva názor, že v čase uzavretia zmluvy o úvere nebolo v OZ či inom predpise zakotvené žiadne ustanovenie, z ktorého by mohol plynúť záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Prípadne spory z uzatvorenej zmluvy bolo možné riešiť tak pred všeobecným súdom ako aj pred rozhodcovským súdom (k čomu v priebehu trvania úverového vzťahu ani nedošlo).

Nakoľko žalobca v danom ease nevzniesol žiadne námietky, neodmietol návrh na riešenie týchto sporov prostredníctvom rozhodcovského súdu (napriek tomu, že zmluvná dokumentácia mu bola pred podpisom zmluvy o úvere predložená/doručená na naštudovanie). Rozhodcovská doložka sa tak stala súčasťou zmluvy o úvere.

Okrem vyššie uvedeného je však nutné na tomto mieste zo strany žalovaného tiež uviesť, že „staré“ rozhodcovské doložky už dlhšiu dobu neuplatňuje (napr. aj z dôvodu legislatívneho zakotvenia tzv. spotrebiteľského rozhodcovského konania – zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov), čo je zrejme aj v tomto súdnom spore, nakoľko nevznášame námietku podľa ust. § 5 a nasl. CSP. Ide teda o obsolentné zmluvné dojednanie, ktorého posudzovanie súdom nemá v súčasnosti žiaden význam (pričom pri súdnej kontrole tohto ustanovenia by súd „aj tak“ mohol podľa názoru žalovaného dospieť jedine k záveru o jeho súladnosti so zákonom). Z tohto dôvodu tak na strane žalobcu absentuje akýkoľvek (a už vôbec nie naliehavý) právny záujem na takom určení.

10.3. Rozhodnutie súdu - rovnaká zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom OS Prešov sp. zn. 8Csp/109/2023 zo dňa 20.02.2024. Je teda zrejme, že žalovaný si znenie predmetnej zmluvnej podmienky pred súdom neobhájil a niet dôvodu v tomto konaní sa od uvedeného rozsudku odkloniť.

11. Jednotiaci dôvod neprijateľnosti všetkých namietaných zmluvných podmienok.

Zmluva a VOP dojednania sú písané písmom o veľkosti 1 mm. VOP sú uvedené v 2 stĺpcoch. Každý stĺpec má nie menej ako 110 riadkov, teda na jednej strane je riadkov nie menej ako 220. Z hľadiska žalovaným zvolenej úpravy sú tieto zmluvné dojednania nezrozumiteľné, je ich takmer nemožné prečítať bez pomôcok na zväčšovanie textu a nie je ich možné prečítať ako celok naraz. Len pre zaujímavosť vyhlásenie klienta a VOP sú písané nasledujúcim spôsobom –

Zmluva a VOP dojednania sú písané písmom o veľkosti 1 mm. VOP sú uvedené v 2 stĺpcoch. Každý stĺpec má nie menej ako 110 riadkov, teda na jednej strane je riadkov nie menej ako 220. Z hľadiska žalovaným zvolenej úpravy sú tieto zmluvné dojednania nezrozumiteľné, je ich takmer nemožné prečítať bez pomôcok na zväčšovanie textu a nie je ich možné prečítať ako celok naraz.

Bolo by zaujímavé poznať názor žalovaného, ak by mu bol zo súdu doručený rozsudok v podobnom formáte.

Súd tieto zmluvné dojednania považuje za neplatný právny úkon a v rámci právnej argumentácie tohto záveru poukazuje na

- rozhodnutie Finančného arbitra ČR registračné číslo 76/SU/2012: „Pokud jde o posouzení formálních náležitostí Smlouvy o úvěru, finanční arbitr při zkoumání Smlouvy o úvěru shledal, že Instituce tuto smlouvu koncipovala, vyjma označení jednotlivých částí Smlouvy o úvěru a identifikačních údajů smluvních stran, do dvou sloupců za využití typu bezpatkového písma z rodiny Arial, ve velikosti odpovídající zhruba 5,5 typografického bodu. Finanční arbitr provedením jednoduchého měření zjistil, že velká písmena abecedy dosahují velikosti menší než 2 mm a malá písmena abecedy, jimiž je psána většina textu, pak mnohdy až o polovinu méně. Z předložených dokumentů finanční arbitr dále zjistil, že tato miniaturní písmena o velikosti pohybující se kolem 1 milimetru jsou vytištěna na barevném podkladě. Samotný text Smlouvy o úvěru čtenáři splývá, neboť v textu nejsou užity prakticky žádné zvýrazňující prvky jako je například kurzíva, tučná písmena nebo kapitálky (vyjma označení oddílů a článků Všeobecných obchodních podmínek). Všeobecné obchodní podmínky navíc postrádají výraznější vizuálně dělicí prvky, což nápadně ztěžuje orientaci a pochopení textu.

Finanční arbitr při zkoumání Smlouvy o úvěru, která při zvolené velikosti a typu písma představuje bez Úvěrových produktů poskytovatele šest hustě zaplněných stran textu na jiném než bílém podkladě, shledal, že Smlouva o úvěru je prakticky nečitelná pouhým okem, text není možné přečíst najednou

a udržet při tom koncentraci tak, aby čtenář pochopil její obsah a veškeré důsledky ze Smlouvy o úvěru pro něj plynoucí. Finanční arbitr konverzí textu obdobného rozsahu do běžně užívaného formátu, s přihlédnutím k doporučenému formátu pro formální písemnosti (srov. například normu ČSN 01 6910 11 Úprava písemností zpracovaných textovými editory z roku 2007, která stanoví, že obchodní písemnosti se mají psát písmem o velikosti alespoň 10 typografických bodů), zjistil, že text Smlouvy o úvěru by v takovém formátu (za využití písma Times New Roman, velikost písma 12 typografických bodů, text bez sloupců) vydal na zhruba čtyřnásobný počet stran, tj. na 24 stran.

Navíc v podmínkách, kdy čtenář například nemá možnost Smlouvu o úvěru studovat za přímého denního světla, nelze Smlouvu o úvěru bez využití pomůcek, jako jsou brýle, lupa či zdroj umělého osvětlení, a bez dostatečné časové rezervy přečíst vůbec. Finanční arbitr pro úplnost doplňuje, že jemu čtení písemností obecně nezpůsobuje žádné potíže, na čtení písemností nepotřebuje brýle a pro zkoumání Smlouvy o úvěru si vytvořil ideální podmínky (prostorové i časové), přesto mu čtení Smlouvy o úvěru působilo velké obtíže a přesvědčil se rovněž o tom, že při zhoršení světelných podmínek je Smlouva o úvěru skutečně prakticky nečitelná. Shora uvedené posouzení není, jak je rozvedeno dále, neodůvodněným či snad účelovým, neboť i obecné soudy se jím zabývají, v neposlední řadě i Nejvyšší soud České republiky, který například ve svém rozhodnutí ze dne 29. 6. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1201/2009, konstatoval, že [p]ro standardní adhezni smlouvy je typický dlouhý nepřehledný text psaný miniaturním, jen obtížně čitelným písmem, popřípadě dokonce jen odkaz na takto pojaté obchodní podmínky.

Nemožnost určitý text přečíst bez vynaložení zvláštního úsilí a bez využití zvláštních pomůcek, by byla sama o sobě dostačujícím důvodem pro konstatování neplatnosti Smlouvy o úvěru pro její nesrozumitelnost, jelikož platí, že právní úkon je nesrozumitelný, jestliže jednájící po jazykové stránce nedosáhl v důsledku vadného slovního či jiného zprostředkování (rozuměj ve zkoumaném případě vizuálního zpracování) jasného vyjádření vůle (srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 23 Cdo 2942/2009). Ke shodnému závěru došel například Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. 103 VSPH 84/2011.“

- rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/61/2017 - Pritom „Zmluvné dojednania“ vytlačené na druhej strane (rube) vyššie uvedenej žiadosti, ktoré sú absolútne nečitateľné, sú písané veľmi drobným písmom, veľkosť písma nedosahuje ani 1 milimeter, preto takéto zmluvne dojednania nemožno považovať za platné a za vzájomne účastníkmi riadne dohodnuté, pretože dlžníkovi (spotrebiteľovi) ich obsah nemohol byť ani známy z uvedených dôvodov. Spôsob resp. formu v akej boli spotrebiteľovi veriteľom tieto zmluvné dojednania ponúknuté (prezentované) treba považovať za nekalú obchodnú prax a na takéto zmluvné dojednania súd nemôže vôbec prihliadať.

- rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2013 - Neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka môže byť nielen obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľského záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Súdy správne a v súlade s § 153 ods. 4 OSP určili neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v predmetnej spotrebiteľskej zmluve. Zmluvné podmienky, uvedené v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy sú neprijateľné ako celok už len z toho dôvodu, že sú z hľadiska veľkosti písma voľným okom prakticky nečitateľné a zároveň bolo reálne nemožné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s takto písomným textom. V dôsledku určenia absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi, sú neplatné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť správne určil prvostupňový súd.

14.1. Na možnú námietku žalovaného, že veľkosť písma v čase uzavretia zmluvy právnym predpisom stanovená nebola, poukazuje súd na Slovenskú technickú normu STN 01 6910 s názvom „Pravidlá písania a úpravy písomností“, podľa ktorej – Pri písaní pomocou textových editorov sa odporúča stojaté písmo veľkosti 12 bodov. V čase podpisu spornej zmluvy bol účinný aj § 37 ods.2 OZ - Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

12. K otázke nepotrebnosti preukazovania naliehavého právneho záujmu spotrebiteľa na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 - Dovolací súd dospieva preto k záveru, že v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vzhľadom na tento dovolací súdom prijatý záver, právna argumentácia žalovanej, ktorá sa

v tejto časti týka len určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) O. s. p., sa na vec vôbec nevzťahuje. Dovolací súd sa preto k nej ani bližšie nevyjadruje.

Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu.

C- 321/22: Právny záujem spotrebiteľa na vyhlásení NZP

77 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať, že článok 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá tak, ako ju vykladá judikatúra, aby bolo možné vyhovieť žalobe spotrebiteľa na určenie neúčinnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve, uzavretej s predajcom alebo dodávateľom, vyžaduje dôkaz preukazujúci záujem na konaní, keď sa zistí, že takýto záujem chýba, ak tento spotrebiteľ disponuje žalobou o vydanie plnenia poskytnutého bez právneho dôvodu, alebo ak sa môže odvolávať na túto neúčinnosť v rámci svojej obrany voči protinávruhu na vykonanie, ktorý voči nemu tento predajca alebo dodávateľ podal na základe tejto podmienky.

12.1. Žalobca teda nebol povinný preukazovať akýkoľvek „záujem“ na vyhlásení neprijateľnosti zmluvných podmienok.

13. Všeobecné východiska žaloby o neprijateľnosť zmluvnej podmienky vo vzťahu k času uzavretia zmluvy.

Rozhodnutie SdEÚ č. spojené veci C – 776/19 až C – 782/19:

33 Súdny dvor, ktorý poukázal na ochranu, ktorú smernica 93/13 zaručuje spotrebiteľom, rozhodol, že táto smernica bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá zakazuje vnútroštátnemu súdu po uplynutí prekluzívnej lehoty konštatovať nekalú povahu podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom .

38 Z tohto hľadiska treba usúdiť, že najmä na účely zabezpečenia účinnej ochrany práv, ktoré spotrebiteľovi vyplývajú zo smernice 93/13, musí mať spotrebiteľ možnosť kedykoľvek namietat nekalú povahu zmluvnej podmienky nielen ako prostriedok obrany, ale aj na účely určenia nekalej povahy zmluvnej podmienky súdom, takže návrh podaný spotrebiteľom na účely konštatovania nekalej povahy podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom nemôže podliehať nijakej premlčacej lehote.

Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely podania návrhu spotrebiteľom:

– na konštatovanie nekalej povahy podmienky nachádzajúcej sa v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a týmto spotrebiteľom stanovuje premlčaciu lehotu.

Podľa rozhodnutia SdEÚ č. C- 698/18:

71. V tejto súvislosti treba konštatovať, že definícia pojmu „spotrebiteľ“ uvedená v článku 2 písm. b) smernice 93/13 neobsahuje žiadny prvok umožňujúci určiť, kedy zmluvný partner prestane byť spotrebiteľom v zmysle tejto smernice, a preto sa prestane môcť dovoliavať ochrany, ktorú mu priznáva táto smernica.

73. Ako uviedol generálny advokát v bode 57 svojich návrhov, splnenie predmetnej zmluvy nemení retroaktívne okolnosť, že v čase uzavretia tejto zmluvy sa spotrebiteľ nachádzal v tomto znevýhodnenom postavení. Za týchto podmienok obmedzenie ochrany, ktorú smernica 93/13 priznáva spotrebiteľovi iba na dobu trvania plnenia predmetnej zmluvy v tom zmysle, že úplné splnenie zmluvy vylučuje akúkoľvek možnosť spotrebiteľa dovoliavať sa tejto ochrany, nie je zlučiteľné so systémom ochrany zavedeným touto smernicou. Takéto obmedzenie by bolo predovšetkým neprípustné, ako tvrdí poľská vláda, v rámci zmlúv, ktoré, ako je napríklad kúpna zmluva, sú vykonané okamžite po ich uzavretí alebo v okamihu ich uzavretia, keďže neoponcháva spotrebiteľom primeranú lehotu na napadnutie nekalých podmienok, ktoré sú prípadne uvedené v takýchto zmluvách.

74. Z toho vyplýva, že pojem „spotrebiteľ“ uvedený v článku 2 písm. b) smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že zmluva je úplne splnená, nevylučuje, aby strana tejto zmluvy mohla byť kvalifikovaná ako „spotrebiteľ“ v zmysle tohto ustanovenia.

Podľa rozhodnutia SdEÚ č. C- 321/22:

77 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať, že článok 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá tak, ako ju vykladá judikatúra, aby bolo možné vyhovieť žalobe spotrebiteľa na určenie neúčinnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve, uzavretej s predajcom alebo dodávateľom, vyžaduje dôkaz preukazujúci záujem na konaní, keď sa zistí, že takýto záujem chýba, ak tento spotrebiteľ disponuje žalobou o vydanie plnenia poskytnutého bez právneho dôvodu, alebo ak sa môže odvolávať na túto neúčinnosť v rámci svojej obrany voči protinávruhu na vykonanie, ktorý voči nemu tento predajca alebo dodávateľ podal na základe tejto podmienky.

Ústavný súd SR sp. zn. III. ÚS 124/2020 - 26. Ak má preto súd predmetom konania napadnutú zmluvnú podmienku podľa čl. 6 smernice, už by nemali byť pochybnosti o potrebnej intenzite záujmu spotrebiteľa na vyhlásení (určení) zmluvnej podmienky za neprijateľnú a že je tento záujem právny a naliehavý. Tento záujem je daný z povahy veci. Zmluvnú podmienku, ktorá bola súdom vyhlásená (určená) za nekalú, treba v zásade chápať tak, že nikdy neexistovala, takže nemôže voči spotrebiteľovi vyvolávať účinky. Určenie nekalej povahy tejto podmienky súdnym rozhodnutím musí v zásade viesť k navráteniu jeho právnej a skutkovej situácie, v ktorej by sa spotrebiteľ nachádzal, ak by uvedená podmienka neexistovala (rozsudok Súdneho dvora, Veľká komora, v spojených veciach C-154/15, C-307/15 a C-308/15, bod 61). Existuje teda možnosť domáhať sa vyhlásenia zmluvnej podmienky z preventívnych dôvodov (bez práva na reštitučné plnenie). Zo súdnej kontroly nie sú vylúčené ani zmluvné klauzuly, ktorých obsahom nie je právo na plnenie a s ktorými by bolo kumulatívne uplatnenie reštitučných práv na plnenie problematické až nemožné.

Ak spotrebiteľ vyvolá individuálny súdny spor o posúdenie zmluvnej podmienky, či nie je neprijateľná, súd ex offio zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, aby sa dopracoval k finálnemu záveru, a to nielen z dôvodu individuálnej ochrany spotrebiteľa, ale v záujme dôležitého spoločenského cieľa. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodujúce, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t. j. či tak činí počas plnenia záväzkov zo zmluvy alebo až následne. Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná a takýto stav trvá, až kým dodávateľ neukončí používanie neprijateľnej zmluvnej podmienky (C-618/10, bod 52).

Rozsudok o určení konkrétnej zmluvnej podmienky za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti v individuálnej veci predstavuje pre naplnenie právnej istoty spotrebiteľa štandardný prostriedok ochrany. Bez toho, aby boli dotknuté práva z premlčania, takýto rozsudok predstavuje popri právnej istote o povahe zmluvnej podmienky aj základ pre prípadné ďalšie práva spotrebiteľa (napr. právo na reštitučné plnenie, právo na satisfakciu, právo na postúpenie pohľadávky vzniknutej plnením na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky) a má aj celospoločenský význam, pretože pre dodávateľa vzniká povinnosť ukončiť používanie judikovanej neprijateľnej podmienky (§ 53a Občianskeho zákonníka).

13.1. V zásade tak samotný čas uplynutý od uzavretia zmluvy obsahujúcej neprijateľné zmluvné podmienky nemôže byť dôvodom na jej zamietnutie. Zároveň vzhľadom na citovanú judikatúru žalovaný neuviedol dôvody, ktoré by súd mohli viesť k úvahe o zneužití práva a konaní v rozpore s dobrými mravmi.

14. Všeobecné východiska k prípustnej motivácii žalobcu o podanie žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 - Okrem toho právoplatný rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, nebude len vnútornou satisfakciou pre spotrebiteľa, ale sa ním zároveň vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju zákonnú povinnosť, a to v podobe práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.

15. Všeobecné kritériá pre určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

SdEÚ spojené veci C – 776/19 až C – 782/19:

84 Z tohto hľadiska treba uviesť, že dodržanie zásady efektivity a dosiahnutie cieľa sledovaného smernicou 93/13, ktorý spočíva v ochrane spotrebiteľa vyvážením asymetrie medzi postavením predajcu

alebo dodávateľa a postavením spotrebiteľa, nemožno zabezpečiť, ak by dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním jasnej a zrozumiteľnej povahy zmluvnej podmienky v zmysle článku 4 ods. 2 tejto smernice niesol spotrebiteľ.

SdEÚ č. C-212/20:

77 Súdny dvor totiž rozhodol, že s cieľom zabezpečiť odradzujúci účinok článku 7 smernice 93/13 nemôžu právomoci vnútroštátneho súdu, ktorý konštatuje existenciu nekalej zmluvnej podmienky v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice, závisieť od skutočného uplatňovania tejto podmienky (uznesenie z 11. júna 2015, Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-602/13, neuvyverejnené, EU:C:2015:397, bod 50).

58 - Z ustálenej judikatúry v tejto súvislosti na jednej strane vyplýva, že dodržanie požiadavky jasnosti a zrozumiteľnosti zmluvnej podmienky, ktorú stanovuje článok 5 smernice 93/13, predstavuje jednu zo skutočností, ktorú treba zohľadniť v rámci posúdenia nekalej povahy tejto podmienky, ktoré má vykonať vnútroštátny súd na základe článku 3 ods. 1 tejto smernice. V rámci tohto posúdenia uvedenému súdu prináleží, aby vzhľadom na všetky okolnosti danej veci zhodnotil v prvom rade možné nedodržanie požiadavky dobrej viery a v druhom rade existenciu prípadnej značnej nerovnováhy ku škode spotrebiteľa v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. októbra 2019, Kiss a CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, bod 49 - Transparentná povaha zmluvnej podmienky, ktorú vyžaduje článok 5 smernice 93/13, tak predstavuje jednu zo skutočností, ktorú treba zohľadniť v rámci posúdenia nekalej povahy tejto podmienky, ktoré má vykonať vnútroštátny súd na základe článku 3 ods. 1 tejto smernice. V rámci tohto posúdenia uvedenému súdu prináleží, aby vzhľadom na všetky okolnosti danej veci posúdil v prvom rade možné nedodržanie požiadavky dobrej viery a v druhom rade existenciu prípadnej značnej nerovnováhy na úkor spotrebiteľa v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. septembra 2017, Andrić a i., C-186/16, EU:C:2017:703, bod 56).).

15.1. Okrem už vyššie uvedeného tak súd konštatuje, že žalovaný neobhájil transparentnosť zmluvných podmienok, ich odklon od zákona v neprospech spotrebiteľa a to, že by s nimi spotrebiteľ pri individuálnom vyjednávaní súhlasil, resp. že boli vyrovnané inými zmluvnými ustanoveniami v prospech spotrebiteľa.

16. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16.1. Žalobca v konaní plne úspešný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.